

פֶּרְגוּדָא דְּמִלְכָּא מִפְּקֵד בְּכֹל יוֹמָא וְדְכִיר לְאַיְלִתָּא דִּי
 שְׂכִיבַת לְעַפְרָא, וּבַעֲט בְּעֵיטִין בַּהֲהוּא שְׁעֵתָא בְּתַלְתָּ (שמות)
 מ"ב) מָאָה וְתִשְׁעִין רְקִיעִין, וְכֹלְהוּ מִרְתֵּתִין וְזַעֲיִן (דף ד ע"ב)
 קַמִּיהָ. וְאוּרִיד דְּמַעֲיִן עַל דָּא, וְנַפְלִי אַנּוּן דְּמַעֲיִן רְתִיחִין
 כְּאַשָּׁא לְגוּ יִמָּא רַבָּא, וּמֵאַנּוּן דְּמַעֲיִן קָאִים הֵהוּא מִמְּנָא
 דִּימָא וְאַתְקִיִּים וְקִדִּישׁ שְׁמִיָּה דְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא וְקַבִּיל
 עֲלֵיהָ לְמַבְלַע כֹּל מִימּוּי דְּבִרְאשִׁית וְיִכְנוּשׁ לְהוּ לְגַוְיָה
 בְּשַׁעֲתָא דִּיתְכַנְשׁוּן כֹּל עַמְמֵיָּא עַל עַמָּא קִדִּישָׁא, וְיִנְגְבוּן
 מִיָּא, וְיַעֲבְרוּן בְּנִגְיָבוּ.

אַדְהֵכִי שָׁמַע קָלָא דְּאָמַר פֶּנּוּן אֲתֵר, פֶּנּוּן אֲתֵר דְּהָא
 מִלְכָּא מְשִׁיחָא אֲתִי לְמַתִּיבְתָּא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּגִין
 דְּכָל צְדִיקָיָא דְּתַמָּן רִישֵׁי מְתִיבְתָּא וְאַנּוּן מְתִיבְתִי דְּתַמָּן
 רְשִׁימִין אַנּוּן. וְכֹל אַנּוּן חֲבֵרִין דִּי בְּכֹל מְתִיבְתָּא סְלָקִי
 (סְלָקִין) מִמְּתִיבְתָּא דְּהֵכָּא לְמַתִּיבְתָּא דְּרְקִיעָא. וּמְשִׁיחַ אֲתִי
 בְּכֹל אַנּוּן מְתִיבְתִי וְחָתִים אוּרִייתָא מְפוּמִּיָּהוּ דְּרַבְּנָן.
 וּבַהֲהֵיא שְׁעֵתָא אֲתִי מְשִׁיחַ מִתְּעֵטֵר מִן (נ"א רִישֵׁי) רִישֵׁי
 מְתִיבְתִי בְּעֵטְרִין עֲלָאִין.

בַּהֲהוּא שְׁעֵתָא קָמוּ כֹּל אַנּוּן חֲבֵרִיָּא וְקָם רַבִּי שְׁמַעוֹן
 וְהוּהוּ סְלִיק נְהוּרִיָּה עַד רוּם רְקִיעַ, אָמַר לִיהָ רַבִּי
 זְכָאָה אַנְתְּ דְּאוּרִייתְךָ סְלָקָא בְּתַלְתָּ מָאָה וְשִׁבְעִין נְהוּרִין,
 וְכֹל נְהוּרָא וְנְהוּרָא אֲתַפְרֶשֶׁת לְשִׁית מָאָה וְתִלְיִסֵּר טַעֲמִין

סֶלְקִין וְאַסְתְּחִיין בְּנֵהְרֵי אַפְרִסְמוֹנָא דְכִיָּא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא אִיהוּ חָתִים אֲוֵרִייתָא מְמַתִּיבְתָךְ וּמְמַתִּיבְתָא דְחֻזְקִיהָ
 מְלַךְ יְהוּדָה וּמְגוֹ מְתִיבְתָא דְאַחִיהָ הַשִּׁילוֹנִי. וְאַנָּא לָא
 אֲתִינָא לְמַחְתָּם מְמַתִּיבְתָךְ, אֵלָא) מְאָרֵי דְגַדְפִּין אֲתִי
 הֵכָא, דְהָא יַדְעָנָא דְלָא יִיעוּל גּוֹ מְתִיבְתֵי אַחֲרִיתֵי אֵלָא
 בְּמַתִּיבְתָךְ.

בְּהֵיא שְׁעַתָּא סָח לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן הֵהוּא אֲוֹמָא דְאוּמִי
 מְאָרֵי דְגַדְפִּין. כְּדִין אֲזַדְעוּעַ מְשִׁיחַ וְאָרִים קְלִיָּה
 וְאֲזַדְעוּעוּ רְקִיעִין וְאֲזַדְעוּעַ יְמָא רַבָּא וְאֲזַדְעוּעַ לוּיְתָן
 וְחָשִׁיב עֲלֵמָא לְאַתְהַפְכָּא. אֲדַהֲכִי חָמָא לְרַבִּי חִיָּיא
 לְרַגְלוּי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר מָאן יְהִיב הֵכָא בַר נָשׁ לְבִישׁ
 מְדָא דְהֵהוּא עֲלֵמָא. אָמַר (לִיָּה) רַבִּי שְׁמַעוֹן דָּא אִיהוּ רַבִּי
 חִיָּיא נְהִירוּ דְבוּצִינָא דְאוּרִייתָא. אָמַר לִיָּה יִתְכַנְּשׁ הוּא
 וּבְנוּי וְלִיָּהוּן מְמַתִּיבְתָא דִילָךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן זְמָנָא
 יִתִּיָּהִיב לִיָּה. יְהִבוּ לִיָּה זְמָנָא וְנִפְקַ מִתְּמָן מְזַדְעוּעַ וְזִלְגָן
 עֵינּוּי דְמַעִין. אֲזַדְעוּעַ רַבִּי חִיָּיא וּבְכָה וְאָמַר זַפָּאָה
 חוּלְקָתוֹן דְצַדִּיקֵיָּא בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, וְזַפָּאָה חוּלְקִיָּה דְבַר
 יוֹחָאֵי דְזַכָּה לְכַךְ. עֲלִיָּה כְּתִיב, (מְשִׁלִּי ח) לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ
 וְאוּצְרוּתֵיהֶם אֲמֵלָא.

בְּרַאשִׁית רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח (יִשְׁעִיָּה נֵא) וְאָשִׁים דְבַרִּי בְּפִידָא.
 כְּמָה אֵית לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאַשְׁתְּדִלָּא בְּאוּרִייתָא

יִמָּא וְלִילִיא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צִיית לְקַלְהוֹן
 דְּאַנוּן דְּמַתְּעִסְקִי בְּאוּרִייתָא, וּבְכֹל מְלָה דְּאַתְחַדְּשׁ
 בְּאוּרִייתָא עַל יְדָא דְּהָהוּא דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא, עָבִיד
 רְקִיעָא חֲדָא.

תַּנּוּן בְּהֵיא שְׁעָתָא דְּמְלָה דְּאוּרִייתָא אַתְחַדְּשֵׁת מְפוּמִּיה
 דְּבַר נָשׁ, הֵהִיא מְלָה סִלְקָא וְאַתְעַתְדַת קַמִּיה
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לְהֵיא
 מְלָה וְנָשִׁיק לָהּ וְעֵטֵר לָהּ בְּשַׁבְּעִין עֵטְרִין גְּלִיפִין וּמְחַקְקוֹן.
 וּמְלָה דְּחֻכְמָתָא דְּאַתְחַדְּשָׁא, סִלְקָא וְיִתְבָּא עַל רִישָׁא
 דְּצַדִּיק חֵי עַלְמִין. וְטָסָא מִתְמָן וְשָׁטָא בְּשַׁבְּעִין אֶלְפָּה
 עַלְמִין וְסִלִּיקַת לְגַבֵּי עֵתִיק יוּמִין. וְכֹל מְלִין דְּעֵתִיק יוּמִין
 מְלִין דְּחֻכְמָתָא אַנוּן בְּרִזִין סְתִימִין עֲלָאִין.

וְהֵהִיא מְלָה סְתִימָא דְּחֻכְמָתָא דְּאַתְחַדְּשֵׁת הֲכָא כֹּד
 סִלְקָא אַתְחַבְּרַת בְּאַנוּן מְלִין (רְרִזִין) דְּעֵתִיק יוּמִין
 וְסִלְקָא וְנַחְתָּא בְּהַדִּיּהוּ וְעָאֵלַת בְּתַמְנִיסַר עַלְמִין גְּנִיזִין
 (ישעיה טז) דְּעִין לֹא רָאֵתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ. נִפְקִי מִתְמָן
 וְשָׁטָאן וְאַתִּין מְלִיאָן וְשִׁלְמִין וְאַתְעַתְדוּ קַמִּי עֵתִיק יוּמִין.
 בְּהֵהִיא שְׁעָתָא אַרְח עֵתִיק יוּמִין בְּהֵיא מְלָה וְנִיחָא קַמִּיה
 מְכָלָא. נָטִיל לְהֵהִיא מְלָה וְאַעֵטֵר לָהּ (שמות י"ד)

בְּתֵלַת מָאָה וְשַׁבְּעִין אֶלְפָּה עֵטְרִין. הֵהִיא מְלָה טָסַת וְסִלְקָא
 וְנַחְתָּא וְאַתְעַבִּידָא רְקִיעָא חֲדָא. וְכֹן כָּל מְלָה וּמְלָה

דְּחֻכְמַתָּא (ס"א אתעבדין) (ס"א רקיעין) קַיִימִין בְּקִיּוּמָא שְׁלִים קַמִּי
 עֲתִיק יוֹמִין. וְהוּא קָרִי לֹון שְׁמַיִם חֲדָשִׁים, שְׁמַיִם
 מְחוּדָשִׁים, סְתִימִין דְּרִזִּין דְּחֻכְמַתָּא עֲלָאָה. וְכֹל אֲנוּן שְׁאָר
 מְלִין דְּאוּרִייתָא דְּמִתְחַדְּשִׁין קַיִימִין קַמִּי (דף ה ע"א) קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְסִלְקִין וְאִתְעֵבִידוּ אַרְצוֹת הַחַיִּים. וְנַחְתִּין
 וּמִתְעַטְרִין לְגַבֵּי אָרֶץ חֵד, וְאִתְחַדְּשׁ וְאִתְעֵבִיד כֹּלֵא אָרֶץ
 חֲדָשָׁה מִהֵיאַ מְלָה דְּאִתְחַדְּשׁ בְּאוּרִייתָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה סו) כִּי כַּאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
 וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים לְפָנַי וְגו'.
 עֲשִׂיתִי לָא כְּתִיב אֶלֶא עוֹשֶׂה, דְּעֵבִיד תְּדִיר מֵאֲנוּן
 חֲדוּשִׁין וְרִזִּין דְּאוּרִייתָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה נא) וְאִשִּׁים
 דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבִצֵּל יָדַי כְּפִיתִיךָ לְנֹטַע שְׁמַיִם וְלִיסוּד אָרֶץ.
 הַשְּׁמַיִם לָא כְּתִיב אֶלֶא שְׁמַיִם.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵהוּ וּבִצֵּל יָדַי כְּפִיתִיךָ. אֲמַר לִיה
 בְּשַׁעֲתָא דְּאִתְמַסֵּר אוּרִייתָא לְמֹשֶׁה, אָתוּ כְּמָה
 רְבוּא דְּמִלְאֲכֵי עֲלָאִין לְאוּקְדָא לִיה בְּשִׁלְהוּבָא דְּפּוּמְהוּן,
 עַד דְּחֻפָּא עָלֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהַשְּׁתָּא דְּהֵאִי מְלָה
 סִלְקָא וְאִתְעַטְרַת וְקַיִימָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִיהוּ
 חֲפִי עַל הַהִיא מְלָה וְכֹסִי עַל הַהוּא בַר נָשׁ דְּלֵא יִשְׁתְּמוּדַע
 לְגַבֵּייהוּ אֶלֶא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְלֵא יְקַנְאוּן לְגַבֵּיהּ עַד
 דְּאִתְעֵבִיד מִהֵיאַ מְלָה שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה הֲדָא

הוא דכתיב ובצל ידי כפיתיה לנטוע שמים וליסוד ארץ.
מכאן דכל מלה דסתים מעינא סלקא לתועלתא עלאה
הדא הוא דכתיב, (ישעיה נא) ובצל ידי כפיתיה. ואמאי
אתחפי ואתכסי מעינא, בגין לתועלתא עלאה. הדא
הוא דכתיב לנטוע שמים וליסוד ארץ כמה דאתמר.

ולאמר לציון עמי אתה. ולאמר לאנון תרעין ומלין
דמצויינין אלין על אלין עמי אתה. אל תקרי
(בתיקון יח דף לה ב) עמי אתה, אלא עמי אתה למהוי שותפא
עמי, מה אנא במלולא דילי עבדית שמים וארץ כמה
דאת אמר, (תהלים לג) בדבר יי שמים נעשו, אוף הכי את.
זכאין אנון דמשתדלי באורייתא. ואי תימא דמלה דכל
בר נש דלא ידע עביד דא.

תא תזי, ההוא דלאו ארחיה (יתרו פ"א א) ברזין דאורייתא
וחדש מלין דלא ידע על בורייהון פדקא יאות,
ההיא מלה סלקא ונפיק לגבי ההיא מלה (משלי טז) איש
תהפוכות לשון שקר, מגו נוקבא דתהומא רבא ודליג
חמש מאה פרסי לקבלא לההיא מלה ונטיל לה ואזיל
בההיא מלה לגו נוקביה ועביד בה רקיעא דשוא דאקרי
תהו. וטס בההוא רקיעא ההוא איש תהפוכות שיתא
אלפי פרסי בזמנא חדא. כיון דהאי רקיעא דשוא קאים
נפקת מיד (פקודי ער"ה) אשת זנונים ואתקיף בההוא רקיעא

דְּשׁוּא (נ"א היא) (נ"א ואיש תהפוכות) וְאֶשְׁתִּתְּפַת בֵּיהּ וּמִתְּמַן נִפְקַת
 וְקִטְלַת כַּמָּה אֲלָפִין וְרַבּוּוֹן, בְּגִין דְּכִד קִיִּימַת בְּהֵוֹא
 רְקִיעָא אֵית לָהּ רְשׁוּ וּיְכַלְתָּא לְמַהוּי טָס כֵּל עֲלָמָא
 בְּרַגְעָא חֲדָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה ה) הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחִבְלֵי הַשְּׂוֹא.
 הָעוֹן דָּא דְכוּרָא. וְכַעְבוֹת הָעֲגָלָה חֲטָאָה. מֵאֵן
 חֲטָאָה, דָּא נּוֹקְבָא דְאֶקְרִי חֲטָאָה. אֵיהּ מְשִׁיךְ הֵוֹא
 דְאֶקְרִי עוֹן בְּאַנּוֹן חִבְלֵי הַשְּׂוֹא. וּלְבַתֵּר כַּעְבוֹת הָעֲגָלָה
 חֲטָאָה, לְהֵיָא נּוֹקְבָא דְאֶקְרִי חֲטָאָה, דִּתְמַן אֶתְתְּקַפַּת
 לְמַהוּי טָס לְקִטְלָא בְּנֵי נְשָׂא. וְעַל דָּא (משלי ז) כִּי רַבִּים
 חֲלָלִים הִפְּלִיָּהּ, מֵאֵן הִפְּלִיָּהּ, דָּא הֵיָא חֲטָאָה דְקִטְלִית
 בְּנֵי נְשָׂא. מֵאֵן גְּרִים דָּא, תְּלַמִּיד חֲכָם דְּלֹא מְטִי לְהוֹרָאָה
 וּמוֹרָה, רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרֵיָא בְּמִטּוֹתָא מְנַיִיכוּ דְלֹא תִפְקוּן
 מִפּוּמַיִיכוּ מְלָה דְאוּרִיִּיתָא דְלֹא (יתרו פ"א א) יִדְעֵתוּן
 וְלֹא שְׁמַעֲתוּן מֵאִילְנָא רַבְרְבָא כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דְּלֹא
 תִהוּוֹן גְּרַמִּין לְהֵוֹא חֲטָאָה לְקִטְלָא אֲכַלוּסִין דְּבֵר נֶשׁ
 לְמַגְנָא. פְּתַחוּ כְּלֵהוֹן וְאָמְרוּ רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵן, רַחֲמָנָא
 לְשׁוֹבֵן.

תָּא חַזִּי, בְּאוּרִיִּיתָא בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, וְהָא
 אוּקְמוּהָ דְכְּתִיב, (משלי ח) וְאַהִיָּה אֶצְלוּ אָמוֹן וְאַהִיָּה

שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם וַאֲיֵהוּ אֶסְתַּכַּל בָּהּ זְמַנָּא וַתְּרִין וַתִּלְתָּא
וְאַרְבַּע זְמַנִּין, וּלְבַתֵּר אָמַר לֹון, וּלְבַתֵּר עֶבֶיד בַּה
עֲבִידְתָּא. לְאוּלְפָּא לְבַנֵּי נִשָּׂא דְלָא יִיתוּן לְמַטְעֵי בַה.
כִּמָּא דְאֵת אָמַר, (איוב כח) אִז רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם
חִקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם. וְלִקְבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין אַנּוּן דְכִתִּיב,
אִז רָאָה, וַיִּסְפְּרָה, הַכִּינָה, וְגַם חִקְרָה, בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מַה דְבִרָא. וְעַד לָא אֶפִיק עֲבִידְתִּיה, אָעִיל אַרְבַּע
תְּבִין בְּקַדְמִיתָא דְכִתִּיב בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת, הָא
אַרְבַּע. וּלְבַתֵּר הַשָּׁמַיִם. אַנּוּן לְקַבִּיל אַרְבַּע זְמַנִּין
דְאֶסְתַּכַּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוּרִיתָא עַד לָא יֶפִיק
עֲבִידְתִּיה לְאוּמְנוּתִיה.

רַבִּי אֶלְעָזָר הוּה אָזִיל לְמַחְמֵי לְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
לְקוֹנִיָּא חֲמוּי (דף ה' ע"ב) וְרַבִּי אַבָּא בְּהַדְיָה, וְהוּה טָעִין
חַד גְּבֵרָא אֲבַתְרִיָּהוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא נִפְתַּח פְּתַחַן
דְּאוּרִיתָא דְהָא שְׁעָתָא וְעַדְנָא הוּא לְאַתְתַּקְנָא בְּאַרְחָן.
פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (ויקרא ט) אֵת שְׁבֹתוֹתַי תִּשְׁמֹרוּ.
תָּא חַזִּי, בְּשִׁית יוֹמִין בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עֲלָמָא. וְכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא גְּלִי עֲבִידְתִּיה וַיְהִיב חִילִּיה בְּהַהוּא
יוֹמָא. אֵימַתִּי גְּלִי עֲבִידְתִּיה וַיְהִיב חִילִּיה. בְּיוֹמָא רְבִיעָא.
בְּגִין דְאַנּוּן תִּלְת יוֹמִין קַדְמָאִין כּוּלְהוּ הֵוו סְתִימִין וְלָא
אַתְגְּלוּ, כִּיּוֹן דְאֵתָא יוֹמָא רְבִיעָא אֶפִיק עֲבִידְתָּא וְחִילָא

דְּכוּלָּהּוּ. דְּהָא אִשָּׁא וּמִיָּא וְרוּחָא אִף עַל גַּב דְּאַנּוּן תְּלַת יְסוּדִין עֲלָאִין, כְּלָהּוּ תְּלִיין, וְלֹא אֲתַגְּלִי עֲבִידְתָּא דְלָהוּן, עַד דְּאַרְעָא גְּלִי לוּן, כְּדִין אֲתִידַע אוּמְנוּתָא דְכָל חַד מִנֵּיהּוּ.

וְאִי תִימָא הָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה הָוּה דְּכְתִיב תְּדִשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא וְכְתִיב וַתּוּצֵא הָאָרֶץ (דְּשָׂא). אֲלֹא הָאִי אִף עַל גַּב דְּכְתִיב בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה, רְבִיעָאָה הָוּה וְאַתְּכְּלִיל בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה לְמַהּוִי חַד בְּלֹא פִירוּדָא. וְלִבְתָר יוֹמָא רְבִיעָאָה אֲתַגְּלִי עֲבִידְתִּיהָ לְאַפְקָא אוּמְנָא לְאוּמְנוּתִיהָ דְכָל חַד וְחַד. בְּגִין דְּיוֹמָא רְבִיעָאָה אִיהוּ רַגְלָא רְבִיעָאָה דְּכַרְסִיָּא עֲלָאָה.

וְכָל עֲבִידְתֵּיהּוּ דְּכְלָהּוּ בֵּין יוֹמִין קְדָמָאִין וּבֵין יוֹמִין בְּתַרְאִין הָוּוּ תְּלִיין בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא הָדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, דָּא שַׁבַּת, וְדָא הוּא רַגְלָא רְבִיעָאָה דְּכַרְסִיָּא. וְאִי תִימָא אִי הָכִי, מַהוּ אֲתַ שַׁבְּתוֹתֵי תְּשֻׁמוֹרוֹ תְּרִין. אֲלֹא שַׁבַּת (תְּרוּמָה קל"ה ב) דְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא וְשַׁבְּתָא דְּיוֹמָא מִמֶּשׁ לִית לוּן פִּירוּדָא.

אָמַר (לָהּוּ) הָהוּא טִייעָא דְּהָוָה טָעִין בְּתַרְיִיהּוּ, וּמַהוּ וּמְקַדְּשֵׁי תִירָאוּ. אָמַר לִיהָ דָּא קְדוּשָׁא דְּשַׁבַּת. אָמַר לִיהָ וּמַהוּ קְדוּשָׁא דְּשַׁבַּת. אָמַר לִיהָ דָּא קְדוּשָׁא דְּאַתְמִשְׁכָּא (עֲלִיָּה) מְלַעֲלָא. אָמַר לִיהָ אִי הָכִי עֲבִידְתָּ

לְשַׁבֵּת דְּלֹאוּ אִיהוּ קִדְּשׁ, אֶלֶּא קְדוּשָׁא דְּשְׂרִיא עֲלוּי
מְלַעֲיֵלֵא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא וְהָכִי הוּא (ישעיה נח) וְקָרְאתָ לְשַׁבֵּת עוֹנָג
לְקְדוּשׁ יי מְכוּבָד, אֲדַכֵּר שַׁבַּת לְחוּד וְקְדוּשׁ ה'
לְחוּד. אָמַר לִיה אִי הָכִי מֵאֵן קְדוּשׁ ה'. אָמַר לִיה קְדוּשָׁא
דְּנַחְתָּא מְלַעֲיֵלֵא וְשְׂרִיא עֲלִיה. אָמַר לִיה אִי קְדוּשָׁא
דְּאֵתְמִשְׁכָּא מְלַעֲיֵלֵא אֶקְרִי מְכוּבָד אֲתַחֲזִי דְּשַׁבַּת לָאו
אִיהוּ מְכוּבָד וְכַתִּיב וְכִבְדֹתוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי אַבָּא אַנְחָ לְהֵאִי גַבְרָא דְּמִלְּהָ
דְּחֻכְמָתָא אִית בֵּיה דְּאַנָן לָא יִדְעָנָא בָּהּ. (חידתא)
אָמְרוּ לִיה אִימָא אַנְתָּ. פְּתַח וְאָמַר, (ויקרא ט) אֵת שַׁבְּתוֹתַי.
אֵת לְאַסְגָּאָה תַּחוּם שַׁבַּת דְּאִיהוּ תְּרִין אֲלָפִין אֲמִין לְכָל
סְטָרָא (ויקהל ר"ז א). וּבְגִין כֶּךָ אֲסִיגִי אֵת. שַׁבְּתוֹתַי (ב"א ד"א) שַׁבַּת
עֲלָאָה וְשַׁבַּת תַּתְּאָה דְּאַנָן תְּרִין כְּלִילָן כְּחָדָא וְסַתִּימִין
כְּחָדָא.

אֲשַׁתְּאֵר שַׁבַּת (יתרו צ"ב א' בר"מ) אַחֲרָא דְּלֹא אֲדַכֵּר וְהוּא
בְּכַסּוּפָא. אָמְרָה קַמִּיהָ מְאִירִי דְּעֲלָמָא מִיּוֹמָא
דְּעַבְדֵּת לִי שַׁבַּת אֲתַקְרִינָא וְיּוֹמָא לָאו אִיהוּ בְּלָא לִילִיא.
אָמַר לָהּ בְּרַתִּי שַׁבַּת אַנְתָּ וְשַׁבַּת קְרִינָא לָךְ, אֲבָל הָא
אַנָּא מְעַטֵּר לָךְ בְּעַטְרָא עֲלָאָה יִתִּיר. אַעֲבַר כְּרוּזָא וְאָמַר
מְקַדְּשִׁי תִירָאוּ.

וְדָא שִׁבְתָּ דְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא דְּאִיהִי יִרְאָה, וְשִׁרְיָא בְּהָ
 יִרְאָה. וּמָאן אִיהוּ. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶכְלִיל
 וְאָמַר אֲנִי ה'. וְאָנָּא שְׂמַעְנָא מֵאַבָּא דְּאָמַר הָכִי. וְדִיִּיק
 אֶת לְאַסְגָּאָה תְּחוּם שַׁבְּת. שַׁבְּתוּתֵי דָּא עֲגוּלָּא (רכ"ט א', תצודה
 ק"פ א', ויקהל ר"ה א) וְרַבּוּעַ דְּלָגוּ, וְאַנּוּן תְּרִין. וְלִקְבִיל אַנּוּן
 תְּרִין אִית תְּרִי קְדוּשָׁתֵי דְּאִית לָנוּ לְאַדְפָּרָא, חַד וְיִכְלוּ,
 וְחַד קְדוּשָׁא.

וְיִכְלוּ אִית בֵּיה תְּלָתִין וְחֲמִשׁ תִּיבִין. וּבְקְדוּשָׁה (ובקידושא)
 דְּאַנּוּן מְקַדְּשִׁין תְּלָתִין וְחֲמִשׁ תִּיבִין. וְסָלִיק כְּלָא
 לְשַׁבְּעִין שְׂמֵהֶן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל
 אֲתַעְטֵר בְּהוּ. וּבְגִין דְּעֲגוּלָּא וְרַבּוּעָא דָּא אַנּוּן שַׁבְּתוּתֵי,
 כְּלִילָן תְּרוּיָהוּ בְּשִׁמּוּר דְּכְתִיב תְּשִׁמּוּרוּ. דְּהָא שַׁבְּת עֲלָאָה
 הָכָא לָא אֲתַכְּלִיל בְּשִׁמּוּר אֶלָּא בְּזִכּוּר, דְּהָא מְלַכָּא עֲלָאָה
 בְּזִכּוּר אֲסִתָּיִם. וְעַל דָּא אֶקְרִי מְלַכָּא דְּשְׁלָמָא דִּילֵיהּ,
 וְשְׁלָמָא דִּילֵיהּ זִכּוּר אִיהוּ. וְעַל דָּא לִית מַחְלוּקַת לְעֵילָא.
 בְּגִין דְּתִרִין שְׁלוּמוֹת לְתַתָּא חַד יַעֲקֹב וְחַד יוֹסֵף. וּבְגִין
 כֶּךָ כְּתִיב תְּרִי זְמַנֵּי (ישעיה נז) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק
 וְלִקְרוֹב. לְרַחוּק דָּא יַעֲקֹב, (דף ר' ע"א) וְלִקְרוֹב דָּא יוֹסֵף.
 לְרַחוּק כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (ירמיה לא) מְרַחוּק יִי גְרָאָה לִי (שמות
 ב) וְתַתְּצַב אַחוּתוֹ מְרַחוּק. וְלִקְרוֹב כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (דברים
 לב) חַדְשִׁים מְקָרוֹב בָּאוּ. מְרַחוּק דָּא נְקוּדָה עֲלָאָה דְּקִימָא
 בְּהִיכְלֵיהּ.

וְעַל דָּא כְּתִיב תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּלִיל בְּשִׁמּוֹר. (ואתחנן ר"ס)
 וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ דָּא נִקְוֵדָה דְקִיּוּמָא בְּאַמְצָעִיתָא
 דְּאִית לְדַחֲלָא מְנָה יִתִּיר מִכְּלָא דְעַנְשִׁיה מִיתָה. וְהֵינּוּ
 דְכְּתִיב, (שמות לא) מִחֲלָלִיה מוֹת יוּמַת. מָאן מִחֲלָלִיהָ. מָאן
 דְּעָא לְגוּ חֲלָל דְּעַגּוּלָא וְרַבּוּעָא לְאַתֵּר דְּהֵהוּא דְנִקְוֵדָה
 (בְּקוּדָה) שְׂרִיא (בִּיהָ) וּפְגִים בֵּיה מוֹת יוּמַת. וְעַל דָּא כְּתִיב
 תִּירָאוּ. וְהֵהִיא נִקְוֵדָה אֶקְרִי אֲנִי, וְעַלָּה שְׂרִיא הֵהוּא
 דְּסִתִּים עֲלָאָה דְּלָא אֲתַגְּלִיא וְהֵינּוּ יִי וְכֹלָא חֵד.

נַחֲתוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲבָא וּנְשַׁקּוּהוּ. אֲמְרוּ וּמָה כָּל
 חֲכָמָתָא דָּא אִית תְּחוֹת יַדְךָ וְאֵת טְעִין אֲבַתְרִין.
 אֲמְרוּ לִיה מָאן אַנְתָּ. אֲמַר לֹון לָא תִשְׁאַלֹון מָאן אֲנָא,
 אֲלָא אֲנָא וְאַתּוֹן נִיזֹל וְנִתְעַסַּק בְּאוּרִייתָא וְכֹל חֵד יִימָא
 מְלִין דְּחֲכָמָתָא לְאַנְהָרָא אוּרְחָא. אֲמְרוּ לִיה מָאן יְהֵב לָךְ
 לְמִיזֹל הַכָּא וְלַמְּהוּי (וְלַמְּהוּי) טְעוֹן (טְעִין) בְּחַמְרִי, אֲמַר לֹון
 יו"ד עֵבֶד קֶרְבָּא בְּתֵרִין אֲתוּוֹן בְּכ"ף וְסַמ"ךְ לְאַתְקִשְׂרָא
 בַּהֲדָאִי (נ"א בְּחֵדָא). כ"ף לָא בְּעָא לְאַסְתְּלָקָא וְלְאַתְקִשְׂרָא
 בְּתֵר (נ"א בְּאַתֵּר) דְּלָא יִכְלָא לְמַהוּי רַגְעָא חֵדָא אֲלָא בֵּיה.
 סַמ"ךְ לָא בְּעָא לְאַסְתְּלָקָא בְּגִין לְסַעֲדָא לְאַנוּן דְּנַפְלִין
 דְּהָא בְּלִי סַמ"ךְ לָא יִכְלִין לְמַהוּי.

יו"ד אַתָּא לְגַבְּאִי יַחֲדָאָה נְשִׁיק לִי וְגַפִּיָּה לִי בְּכַה עַמִּי
 וְאֲמַר לִי בְּרִי מָה אַעֲבִיד לָךְ, אֲבַל הָא אֲנָא

אֶסְתַּלֵּק וְאֲנֵא אֶתְמַלִּי מִכַּפָּה טָבִין וְאֶתּוּן טְמִירִין עֶלְאִין
 יִקִּירִין, בְּתַר כֵּן אֵיתִי לְגַבְיָ וְאֲנֵא אֶהוּי סְעִיד לָךְ וְאֶתָּן
 לָךְ אַחְסִנְתָּא דִּתְרִין אֶתּוּן עֶלְאִין יִתִּיר מֵאֵלִין דְּאֶסְתַּלְקוּ
 דְּאֲנֹן י"ש יו"ד עֶלְאָה וְשִׁי"ן עֶלְאָה לְמַהוּי לָךְ אוֹצְרִין
 מְלִיָּא מְכַל. וּבְגִין כֶּךָ בְּרִי זִיל וְהוּי טְעִין חֲמַרִּי. וְעַל דָּא
 אֲנֵא אֲזִיל בְּכֶךָ.

חֲדוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וּבְכוּ וְאֲמַרוּ זִיל רְכִיב וְאֲנִן
 נְטַעִין אֲבַתְרָךְ. אָמַר לוֹן וְלֹא אֲמַרִּית לְכוּן דְּפִיקוּדָא
 דְּמִלְכָּא אִיהוּ עַד דְּיִיתִי הֵהוּא דְטָעַן (דְּטָעִין) חֲמַרִּי. אֲמַרוּ
 לִיהָ הָא שְׁמָךְ לָא אֲמַרְתָּ לָן, אֲתַר בֵּית מוֹתְבָךְ מֵאִי הוּא.
 אָמַר לוֹן אֲתַר בֵּית מוֹתְבִי אִיהוּ טַב וְעֵיילָא לְגַבְאִי, וְאִיהוּ
(רִישׁ תִּיקוּן כ"א דף נ"ב ע"א וּבְרַאשִׁית ל"ו ע"ב) מְגַדְלָ חַד דְּפִרְחָ בְּאוּרָא
 רַב וְיִקִּירָא. וְאֲנֹן דְּדִיִּירִין בֵּיהָ בְּהֵאִי מְגַדְלָא, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְחַד מְסַכְנָא. וְדָא הוּא אֲתַר בֵּית מוֹתְבִי וְגַלְיָנָא
(נ"א) וְעֵלְיָנָא) מִתְמָן וְאֲנֵא טְעִין חֲמַרִּי. אֲשַׁגְחוּ רַבִּי אַבָּא
 וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֵּיהָ וְאֶטְעִים לוֹן מְלוּי דְּהוּוּ מְתִיקִין כְּמִנָּא
 וְדוּבְשָׂא. אֲמַרוּ לִיהָ שְׁמָא דְּאֲבוּךְ אִי תִימָא נְנַשִּׁיק עֶפְרָא
 דְּרַגְלָךְ. אָמַר לוֹן וְאֲמַאי, לָאו אוֹרַח דִּילִי בְּכֶךָ לְאֶתְגָּאָה
 בְּאוּרִיָּתָא.

אַבְל אַבָּא דִּילִי הָוָה דִּינִירִיה בִּימָא רַבָּא וְאִיהוּ הָוָה חַד
 נוּנָא דְּהָוָה (תְּקוּנִים נ"ב, וּבְרַאשִׁית לו ע"ב) אֲסַחַר יִמָּא רַבָּא

מִסְטָרָא דָּא לְסְטָרָא דָּא, וְהוּוּ רַב וַיִּקְרָא וְעַתִּיק יוֹמִין,
 עַד דְּהוּוּ בַלְע כָּל שְׂאָר נוֹנִין דִּימָא, וּלְבַתַּר אִפִּיק לִוּן
 חֵיין וְקִימִין מְלִיין מִכָּל טַבִּין דְּעֵלְמָא. וְשֵׁאֵט יִמָּא בְּרַגְעָא
 חָדָא בְּתוֹקְפִיהּ, וְאִפִּיק לִי כְּגִירָא בִּידָא דְגַבְרַתְקִיף,
 וְטָמִיר לִי בְּהָהוּא אַתְר דְּאִמְרִית לְכוּ. וְהוּא תַב לְאַתְרִיהּ
 וְאִגְנִיו בְּהָהוּא יִמָּא.

אַשְׁגַּח רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמִלּוּי. אָמַר לִיה אַנְתָּ הוּא בְּרִיה
 דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, אַנְתָּ הוּא בְּרִיה דְּרַב הַמְנוּנָא
 סָבָא, אַנְתָּ הוּא בְּרִיה דְּנַהֲרִי דְּאֹרִייתָא וְאַנְתָּ טָעִין
 אֲבַתְרִין. בְּכוּ כְּחָדָא וּנְשָׁקוּהוּ וְאִזְלוּ. אָמְרוּ לִיה אִי נִיחָא
 קָמִי מֵאַרְנָא לְאוּדְעָא לָן שְׁמִיהּ.

פְּתַח וְאָמַר (שְׁמוּאֵל ב כג) וּבְנִיהוּ בֶן יְהוּדָע. הַאי קָרָא
 אוֹקְמוּהּ וְשִׁפִּיר אִיהוּ. אֲבַל הַאי קָרָא לְאַחֲזָאה רִוּין
 עֲלָאִין דְּאֹרִייתָא הוּא דְאַתָּא. וּבְנִיהוּ בֶן יְהוּדָע, עַל רוּזָא
 דְּחַכְמָתָא קָא אַתָּא מְלָה סְתִימָא אִיהוּ, וְשְׁמָא גְרִים. בֶּן
 אִישׁ חַי (וַיֵּצֵא קִסְדֵּי א) דָּא צְדִיק חַי עֲלָמִין.

רַב פְּעָלִים, מָאֲרִי דְכָל עוֹבְדִין וְכָל חֵילִין עֲלָאִין, בְּגִין
 דְּכֻלְהוּ נִפְקִין מִנִּיהּ. יִי צְבָאוֹת אִיהוּ, אוֹת הוּא בְּכָל
 חֵילִין דִּידיה רְשִׁים הוּא וְרַב מְכָלָא. רַב פְּעָלִים אִיהוּ
 מְקַבְּצָאֵל הַאי אִילָנָא רַב וַיִּקְרָא, רַב מְכָלָא. מֵאן אַתְר
 נִפְק, מֵאן דְּרַגָּא אַתָּא, אַהֲדַר קָרָא וְאָמַר מְקַבְּצָאֵל

דְּרָגָא עֲלָאָה סְתִימָאָה (דף ר' ע"ב) דְּעֵין לֹא רֵאָתָהּ וְגו' דְּרָגָא
 דְּכּוֹלָא בֵּיהּ, וְכִנְיֵשׁ בְּגִינְיָה מְגוּ נְהוּרָא עֲלָאָה, וּמְנִיָּה נְפִיק
 כְּלָא. וְאִיהוּ הֵיכְלָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְּכָל דְּרָגִין כְּנִישִׁין
 וְסְתִימִין בְּגִינְיָה. וּבְגוּפָא דְּהַאי הֵיכְלָא (אילנא) קְיִימִין, כָּל
 עֲלָמִין וְכָל חֵילִין קְדִישִׁין מִינֵיהּ אֲתַזְנוּ וְקִימִי עַל
 קִיּוּמֵיהוֹן.

הוּא הֶפְה אֶת שְׁנֵי אַרְיָאֵל מוֹאֵב. תְּרִין מְקַדְשִׁין הָווּ
 קְיִימִין בְּגִינְיָה וְאֲתַזְנוּ מִנֵּיהּ מְקַדְשֵׁי רֵאשׁוֹן וּמְקַדְשֵׁי
 שְׁנֵי, כִּיּוֹן דְּאִיהוּ אֲסִתְלֵק, נְגִידוּ דְּהָוָה נְגִיד מְלַעֲיָלָא
 אֲתַמְנַע, כְּבִיכּוֹל הוּא הֶפְה לֹון וְחָרִיב לֹון וְשָׁצִי לֹון.
 וְכַרְסִיָּא קְדִישָׁא נְפֹלֶת הָדָא הוּא דְּכָתִיב (יחזקאל א) וְאֲנִי
 בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה. הֵהוּא דְּרָגָא דְּאֶקְרִי אֲנִי, הוּא בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה.
 אֲמַאי. עַל נְהַר כְּבַר. עַל נְהַר דְּנְגִיד וְנְפִיק דְּפָסִיק מִימּוּי
 וּמְבוּעוּי וְלֹא אֲנְגִיד כַּד בְּקַדְמִיתָא (כְּדַבְּרֵי קְדָמִיתָא).

הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (איוב יד) וְנָהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ. יַחֲרַב בְּבֵית
 רֵאשׁוֹן וַיִּבֶשׁ בְּבֵית שְׁנֵי. וּבְגִין כֶּף הוּא הֶפְה אֶת
 שְׁנֵי אַרְיָאֵל, מוֹאֵב. (ס"א דְּהָא בְּקַדְמִיתָא) מוֹאֵב דְּהוּוּ מֵאֵב
 דְּבִשְׁמִיא וְאֲתַחֲרְבוּ וְאֲשַׁתְּצִיאוּ בְּגִינְיָה, וְכָל נְהוּרִין דְּהוּוּ
 נְהִירִין לְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ אֲתַחֲשָׁכוּ.

וְתוּ הוּא יֵרַד וְהֶפְה אֶת הָאָרִי. בְּזַמְנִין קְדָמָאִין כַּד הַאי
 נְהַר הָוָה מְשִׁיךְ מִימּוּי לְתַתָּא, הָווּ קְיִימִין יִשְׂרָאֵל

בְּשִׁלְמוֹ, דְּדַבְּחִין דְּבַחִין וְקַרְבָּנִין לְכַפֵּרָא עַל נַפְשֵׁיהוּ,
 וּכְדִין הָוּה נַחֲת מְלַעֲיָלָא דִּיּוֹקְנָא דְחַד אַרְיָה וְהוּוּ חֲמָאן
 לִיה עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא רַבִּיץ עַל טַרְפֵּיהּ, אֲכִיל קַרְבָּנִין
 כְּגַבַר תַּקִּיף. וְכָל כַּלְבִּין הוּוּ מִתְטַמְרִין מִקַּמֵּיהּ וְלֹא נַפְקֵי
 לְבַר.

כִּיּוֹן דְּגַרְמוֹ חוּבִין אִיהוּ נַחֲת לְגוּ דְרַגִּין דִּלְתַתָּא וְקָטִיל
 לְהַהוּא אַרְיָה, דְּלֹא בָעָא לְמִיָּהֵב לִיה טַרְפֵּיהּ
 כְּדַבְּקַדְמִיתָא, כְּבִיכּוֹל קָטִיל לִיה. הוּא הִפָּה אֶת הָאָרִי
 וְדַאי. לְתוּךְ הַבוּר לְעֵינָהּא דְסִטְרָא אַחֲרָא בִישָׂא. כִּיּוֹן
 דְּחֲמָאֵת הָכִי הַהוּא סִטְרָא אַחֲרָא אֶתְתַּקַּפֵּת (בר"מ פ' בחר קי"א)
 וְשִׁדְרַת לְחַד כַּלְבָּא לְמִיכַל קַרְבָּנִין. וּמַה שְּׁמִיָּה דִּהַהוּא
 אַרְיָ"ה אֹרִיא"ל דְּאֲנַפּוּי אֲנַפֵּי אַרְיָה. וּמַה שְּׁמִיָּה דִּהַהוּא
 כַּלְבָּא בְּלֹאדָן שְׁמִיָּה. דְּלֹאוּ אִיהוּ בְּכָלֵל אָדָם, אֱלֹא כַּלְבָּא
 וְאֲנַפֵּי כַּלְבָּא.

בְּיוֹם הַשְּׁלֵג בְּיוֹמָא דְּגַרְמוֹ חוּבִין וְדִינָא אֶתְדָן לְעֵילָא
 מֵעַם בֵּי דִינָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב לֹא תִירָא
 לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג דָּא דִינָא עֲלָאָה. אֲמַאי בְּגִין דְּכָל בֵּיתָהּ
 לְבוּשׁ שָׁנִים וַיְכִיל לְמִיסְבַּל אִשָּׁא תַקִּיפָא. עַד כָּאן רִזָּא
 דְקָרָא.

מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה (שמואל ב כג) וְהוּא הִפָּה אֶת אִישׁ מִצְרֵי
 אִישׁ מִרְאָה. הָכִא רִזָּא דְקָרָא אֶתָּא לְאוּדְעָא, דִּי בְּכָל

זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל חָבוּ אֵיהּ אֶסְתֵּלֶק וּמִנַּע מִנִּייהוּ כָּל טְבִין
 וְכָל נְהוּרִין דִּהוּוּ נְהִירִין לֹון. הוּא הֶכָּה אֶת אִישׁ מְצָרִי דָּא
 נְהוּרָא דִּהוּוּא נְהוּרָא דִּהוּוּ נְהִיר לֹון לִישְׂרָאֵל. וּמָאן
 אֵיהּ מִשָּׁה. דְּכְתִיב, (שמות ב) וַתֹּאמְרָנָה אִישׁ מְצָרִי הֲצִילָנוּ
 וְגו'. וְתַמְן אֲתִילִיד וְתַמְן אֲתַרְבִּי וְתַמְן אֶסְתֵּלֶיק לְנְהוּרָא
 עֲלָאָה.

אִישׁ מִרְאָה כְּמָה דְּאֵת אָמַר (במדבר יב) וּמִרְאָה וְלֹא
 בְּחִידוֹת. אִישׁ כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (דברים לג) אִישׁ
 הָאֱלֹהִים. כְּבִיכּוֹל בְּעֲלָה דִּהוּוּא מִרְאָה כְּבוֹד ה'. דְּזוּכָּה
 לְאַנְהֶגָא דְּרָגָא דָּא בְּכָל רְעוּתִיָּה בְּאַרְעָא (כ"א ב) מַה דְּלֹא
 זְכִי בַר נֶשׁ אַחֲרָא.

וּבֵיד הַמְצָרִי חֲנִית. דָּא מִטָּה הָאֱלֹהִים דִּהוּוּא אֲתַמְסֹר
 בִּידֵיהּ כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (שמות יז) וּמִטָּה הָאֱלֹהִים
 בִּידֵי. וְדָא אֵיהּ מִטָּה דְּאֲתַבְרִי עֶרְב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמִשׁוֹת
 וְחֲקוּק בֵּיה שְׁמָא קְדִישָׁא גְּלִיפָא קְדִישָׁא וּבְהֵאִי חָב בְּסֻלַּע
 כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (במדבר כ) וַיִּךְ אֶת הַסֻּלַּע בְּמִטְהוּ פְּעֻמִּים.
 אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה לָּא יְהִבִית לָךְ מִטָּה
 דִּילִי לְהֵאִי, חֲיִיךְ לֹא יְהֵא בִּידְךָ מִכָּאן וּלְהֵלָאָה.

מִיד (כ"ח ב) וַיִּרְדּ אֵלָיו בַּשָּׁבֹט בְּדִינָא קְשִׁיא (שמואל ב כג)
 וַיִּגְזוֹל אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמְצָרִי. דְּמַהֲהִיא שְׁעֵתָא
 אֲתַמְנַע מִנִּיה וְלֹא הוּוּ בִּידֵיהּ לְעֵלְמִין. וַיְהִרְגֵהוּ בְּחֲנִיתוּ.

עַל הַהוּא חוּבָא דְמָחָא בְּהַהוּא מָטָה, מִתּוּלָא וְלֹא עָאֵל
לְאַרְעָא קְדִישָׁא וְאַתְּמַנַּע נְהוּרָא דָא מִיִּשְׂרָאֵל.

(שמואל ב כג) מִן הַשְּׁלֹשִׁים (ק"ה ב) הֵכִי נִכְבְּד, אֵלִין שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה עֲלָאִין דְּאִיהוּ נְטִיל מְנַהוּן וְאַנְגִיד לְתַתָּא,
וּמְנַיְיָהוּ אִיהוּ הוּוּ נְטִיל וְאַתְקַרְב.

וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָא, אֲנֹנִין הוּוּ אֲתִיאֵן לְגַבִּיָּה וַיְהִי לִיָּה
בְּרַעוּתָא דְלִבָּא, וְאִיהוּ לָא הוּי אֲתִי לְגַבִּיָּהוּן. וְאַף
עַל גַּב דְּלֹא עָאֵל בְּמַנְיֵינָא וְחוּשְׁבָנָא (דְּחוּשְׁבָנָא) דְּלַהוּן,
(שמואל ב כג) וַיִּשְׁימָהוּ דָּוִד אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ. דְּלֹא אֲתַפְרֵשׁ
מְלוּחָא דְלִבִּיָּה (דף ט"א ע"א) לְעֲלָמִין. לִית פִּירוּדָא לְהוּן לְעֲלָמִין.
דָּוִד שָׁם לִיָּה לִבִּיָּה וְאִיהוּ לָאוּ לְדָוִד. בְּגִין דְּתוּשְׁבָחָן
וְשִׁירִין וְרַחֲמִין דְּסִיְהָרָא עָבִיד לְשִׁמְשָׁא, אִיָּהי מְשִׁיכַת
לִיָּה לְגַבִּיָּה לְמַהוּי דִּיִּוְרִיָּה בְּהַדָּה. וְדָא אִיהוּ וַיִּשְׁימָהוּ דָּוִד
אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ.

נְפִלוּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי אַבְרָם קַמִּיָּה. אֲדַהְכִי וְהֵכִי לָא
חֲמוּ לִיָּה. קָמוּ וְאַסְתַּכְּלוּ לְכָל סְטָרִין וְלֹא חֲמוּ לִיָּה.
יִתְבוּ וּבְכוּ וְלֹא יְכִילוּ לְמַלְלָא דָא לְדָא. לְבַתָּר שִׁעְתָּא
אָמַר רַבִּי אַבְרָם וְדָאִי הָא דְתַנִּינָן דְּבְכָל אַרְחָא דְצַדִּיקִיָּא
אֲזִלִין וּמִיָּלִי דְאֹרִיָּתָא בִּינְיָיָהוּ, דְּאֲנֹנִין זַכָּאִין דְּהַהוּא
עֲלָמָא אֲתִיאֵן לְגַבִּיָּהוּן. וְדָאִי דָא הוּא רַב הַמְנוּנָא סְבָא
דְּאַתָּא לְגַבְּן מַהַהוּא עֲלָמָא לְגַלְאָה לֶן מְלִין אֵלִין, וְעַד

לֹא נִשְׁתַּמּוּדַע בֵּיה אֲזַל לִיה וְאַתְּכִפִּי מִיָּנָן. קָמוּ וְהוּוּ בְּעוּ
 לְמַטְעַן לְחַמְרֵי וְלֹא אֲזַלוּ, בְּעוּ לְמַטְעַן וְלֹא אֲזַלוּ. דְּחִילוּ
 וְאַנְחוּ לֹון לְחַמְרֵי. וְעַד יוֹמָא הוּוּ קָרָאן לְהַהוּא אֲתֵר, דְּיוֹךְ
 דְּחַמְרֵי.

פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר (ל"א ב', מ"ד א', י"ח א) וְאָמַר (תהלים לא) מָה רַב
 טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפַּנְתָּ לִירְאֶיךָ וְגו'. כִּמָּה הוּא טָבָא
 עֲלָאָה וְיִקְרָא דְזַמִּין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַעַבְד גַּבִּי בְּנֵי
 נְשָׂא לְאַנוּן זַכָּאִין עֲלָאִין דְּחִלִּי חֲטָאָה דְּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּאוּרֵייתָא כַּד עָאֲלִין לְהַהוּא עֲלִמָּא. טוֹבְךָ לֹא כְּתִיב
 אֶלָּא רַב טוֹבְךָ. וּמָאן אִיהוּ (תהלים קמ"ד) זִכַּר רַב טוֹבְךָ יִבְיַעוּ.
 וְדָא אִיהוּ עֲנוּגָא דְּחֵיִן דְּנַגְדִּין מִעֲלִמָּא דְּאֲתֵי לְגַבִּי חֵי
 עֲלִמִּין דְּאִיהוּ זִכַּר רַב טוֹבְךָ. וְדָאִי אִיהוּ (ישעיה ס"ג) וְרַב טוֹב
 לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְגו'.

תוּ מָה רַב טוֹבְךָ, הֵכָא אֲגַלִּיף רְזָא דְּחַכְמַתָּא וְכָל רְזִין
 אֲתַכְּלִילוּ הֵכָא, מ"ה, כִּמָּה דְּאֲתַמַּר. רַב דָּא אֵילְנָא
 ר"ב וְתַקִּיף. בְּגִין דְּאִית אֵילְנָא אַחֲרָא זוּטָא מְנִיָּה, וְדָא
 הוּא רַב וְאֶעִיל לִיה בְּרוּם רְקִיעִין. טוֹבְךָ דָּא אוּר
 דְּאֲתַבְּרֵי בְּיוֹמָא קַדְמָאָה. אֲשֶׁר צִפַּנְתָּ לִירְאֶיךָ בְּגִין דְּגַנְיִז
 לִיה לְצַדִּיקֵיָא בְּהַהוּא עֲלִמָּא.

פְּעֻלַת דָּא גֵן עֲדוֹן עֲלָאָה. דְּכְתִיב, (שמות טו) מָכּוֹן לְשַׁבְּתָךְ
 פְּעֻלַת יי, וְדָא הוּא פְּעֻלַת לְחוּסִים בְּךָ. (בראשית מו

ע"ב) נִגַּד בְּנֵי אָדָם דָּא גַן עֵדֶן דִּלְתַתָּא לְגוּ מְתִיבְתָּא
 דְּרִקִיעָא בְּהוּא גַן עֵדֶן דִּלְעִילָא. וּפְרַחֵי וְאַסְתַּחֲיִין בְּטַלֵּי
 נְהַרֵי אַפְרַסְמוּנָא דְכִיָּא וְנַחְתֵי וְשָׂרְאן (וְשָׂרִיזִין) לְתַתָּא.
 וְלִזְמַנִּין אֲתַחֲזוּן נִגַּד בְּנֵי אָדָם לְמַעַבְד לֹון נְסִין כְּמִלְאָכִין
 עֲלָאִין, כְּגֹוּנָא דְחֹזִינָא הַשְׁתָּא נְהִירוּ דְבוּצִינָא עֲלָאָה
 וְלֹא זְכִינָא לְאַסְתַּכְּלָא וְלִמְנַדַּע רִזִין דְּחַכְמַתָּא יִתִיר.

פְּתַח רַבֵּי אַבָּא וְאָמַר (שׁוֹפְטִים יג) וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל אִשְׁתּוֹ
 מוֹת נְמוֹת כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ, אַף עַל גַּב דְּמְנוּחַ לֹא
 הָוּה יָדַע מַאי עֲבִידְתִּיהּ, אָמַר הוּאֵיל וְכֹתִיב, (שְׁמוֹת לג) כִּי
 לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחֵי, וְדַאי אַנְן חֹזִינְן וּבְגִין כְּךָ מוֹת
 נְמוֹת. וְאַנְן חֲמִינְן וּזְכִינְן לְנְהוּרָא דָּא דִּהוּה אֲזִיל בְּהַדָּן
 וְנִתְקַיִים (וְאַתְקִימָנָא) בְּעֲלָמָא. דִּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 שְׁדַרְיָה לְגַבְּן לְאוּדַעָא לֹן רִזִין דְּחַכְמַתָּא דְגַלִּי, זַכָּאָה
 חוּלְקָנָא.

אַזְלוּ, מְטוּ לְחַד טוּרָא וְהוּה נְטִי שְׁמִשָּׂא. שְׂרוּ עַנְפִין
 דְּאִילָנָא דְטוּרָא לְאַקְשָׁא דָּא בְּדָא וְאָמְרֵי
 שִׁירְתָּא. עַד דִּהוּו אֲזִלִּי, שְׁמַעוּ חַד קָלָא תְּקִיפָא דִּהוּה
 אָמַר בְּנֵי אֱלֹהִין קְדִישִׁין אַנְוּן דְּאַתְבְּדְרוּ בִּינֵי חֵיָּא דִּהָאֵי
 עֲלָמָא, אַנְוּן בּוּצִינֵי בְּנֵי מְתִיבְתָּא, אֲתַכְּנָשׁוּ לְדוּכְתִּיָּהוּ
 לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא בְּמֵאֲרִיכוֹן בְּאוּרִיָּתָא. דְּחִילוּ אֵלִין וְקֵאִימוּ
 בְּדוּכְתִּיָּהוּ וְיִתְבִּי. אֲדַהֲכֵי נְפִיק קָלָא כְּמִלְקַדְמִין וְאָמַר

טָנְרִין תְּקִיפִין פְּטִישִׁין רְמָאִין הָא מָאֲרִי דְגִוּוּנִין מְרַקְמָא
בְּצִיּוּרִין קָאִים עַל אֲצִטּוּנָא, עִילוּ וְאַתְכַּנְשׁוּ.

בְּהֵיא שְׁעָתָא שְׁמַעוּ קָל עֲנִפִי דְאֵילָנִין רַב וְתִקְיָה וְהוּ
אֲמַרִי (תהלים בט) קוֹל יִי שׁוֹבֵר אֲרָזִים. נִפְלוּ עַל
אֲנַפְיָהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וּדְחִילוּ סִגְיָא נִפְלַ עֲלֵיהוּ,
קָאֲמוּ בְּבִהִילוּ וְאֶזְלוּ וְלֹא שְׁמַעוּ מִיַּדִּי. נִפְקוּ מִן טוּרָא
וְאֶזְלוּ.

כִּד מָטוּ לְבֵי רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא חֲמוּ לְרַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי תַמָּן. חֲדוּ (דף ז ע"ב) חֲדִי (חֲדָא), רַבִּי
שְׁמַעוֹן אָמַר לֹון וְדַאי אֲרַחָא דְנַסִּין וְאַתִּין עֲלָאִין קָא
עֲבַרְתוּן, דְּאָנָא דְמִיכְנָא הַשְׁתָּא וְחַמִּינָא לְכוּ וְלִבְנֵיהוּ בֶן
יְהוּדָע דְקָא מְשַׁדֵּר לְכוּ תַרִּין עֲטָרִין עַל יְדָא דְחַד סְבָא
לְאֶעֱטָרָא לְכוּ. וְדַאי בְּאֲרַחָא דָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה.
תּוּ דְחַמִּינָא אֲנַפְיָכוּ מְשַׁנְיִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי יֵאוּת
אֲמַרְתוּן דְחַכָּם עֲדִיף מִנְבִּיא.

אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְשׁוּי רִישֵׁי בֵין בְּרַכּוּי דְאַבּוּי וְסַח (לֵיה)
עוּבְדָא. דְחִיל רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכָה אָמַר (חֲבֻקָק ג) יִי
שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרַאתִי. הַאי קָרָא חֲבֻקוּק אָמַר (אֲמָרו)
בְּשַׁעְתָּא דְחַמָּא מִיתַתִּיהָ וְאַתְקַיִים עַל יְדָא דְאַלִישַׁע.
אֲמַאי אֲקָרִי חֲבֻקוּק. בְּגִין דְכְתִיב, (מלכים ב ד) לְמוֹעֵד הַזֶּה
כָּעֵת חִיָּה אֶת חוּבְקַת בֶּן. וְדָא בְרִיָּה (בְּרַה) דְשׁוֹנְמִית הָוָה.

וּתְרִין (בשלח מ"ה ע"א) חֲבוּקִין הוּוּ, חַד דְּאִימִיה וְחַד דְּאִלִּישָׁע.
דְּכַתִּיב, (מלכים ב ד) וַיֵּשֶׁם פִּיּו עַל פִּיּו.

אֲשַׁכְּחֵנָּא בְּסִפְרָא דְשִׁלְמָה מַלְכָּא, שְׁמָא גְּלִיפָּא
דְּשִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהֶן אֲגֻלְיָה עֲלוּי בְּתַבִּין.
בְּגִין דְּאֲתוּוּן דְּאֲלָפָּא בֵּיתָא דְּאֲגֻלְיָה בֵּיה אָבוּי בְּקַדְמִיתָא
כַּד מִית פָּרְחוּ מִנִּיה. וְהִשְׁתָּא דְּאִלִּישָׁע חֲבַק לִיה אֲגֻלְיָה
בֵּיה כָּל אַנּוּן (בשלח נ"א ע"ב) אֲתוּוּן דְּשִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהֶן.
וְאֲתוּוּן דְּאִילִין שִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהֶן גְּלִיפִין אַנּוּן מֵאֲתָן
וְשִׁיתְסֵר אֲתוּוּן. וְכֻלְהוּ אֲתוּוּן אֲגֻלְיָה בְּרוּחִיה (נ"א בדיבורא)
אִלִּישָׁע, בְּגִין לְקַיְמָא לִיה בְּאֲתוּוּן דְּשִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהֶן.
וּקְרָא לִיה חֲבַקוּק. שְׁמָא דְּאֲשֻׁלִּים לְכָל סְטָרִין. אֲשֻׁלִּים
לְחֲבוּקִין כְּדָאֲתָמֵר. וְאֲשֻׁלִּים לְרִזָּא דְּמֵאֲתָן וְשִׁיתְסֵר (פקודי
רמ"ו ע"ב) אֲתוּוּן דְּשְׁמָא קַדִּישָׁא. בְּתַבִּין אֲתַקִּיִּים לְאֶהֱדָרָא
רוּחִיה, וּבְאֲתוּוּן אֲתַקִּיִּים כָּל גּוּפִיה עַל קִיּוּמִיה. וְעַל דָּא
אֲקָרִי חֲבַקוּק.

וְאִיהוּ אָמַר (חבוקק ג) יי שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי, שְׁמַעְנָא
מַה דְּהוּה לִי דְּאֲטַעִימָנָא מֵהֵוּא עֲלָמָא וְדַחִילָנָא.
שְׁרָא לְמַתְבַּע רַחֲמִין עַל נַפְשִׁיה וְאָמַר (נשא קל"ח ע"ב) ה'
פְּעֻלְךָ דְּעַבְדְּתָ לִי בְּקָרְבַּ שָׁנִים יְהוֹן חֵיִיהוּ. כְּמוּ חֵיִיו. וְכָל
מָאן דְּאֲתַקְשֵׁר בְּאַנּוּן שָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת חֵיִין אֲתַקְשֵׁרוּ
בֵּיה. בְּקָרְבַּ שָׁנִים תּוֹדִיעַ לְהֵוּא דְּרָגָא דְּלִית (בה) חֵיִין
כָּלִל.